

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Explanatio exodi ca. j.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Libri Exodi

De cōmūnib⁹ vestib⁹ sacerdotū	cap. lxxiiij.
De pontificalib⁹ indumentis	cap. lxxiiij.
De mitra et tyara	cap. lxxv.
De typō vestīum.	cap. lxxij.
De cōpositōe altar̃ icēsi, et loco el⁹ + ca. lxxij.	
De cōpositōe tymiamatis,	cap. lxxij.
De pfectiōe sc̃tē vncitōis.	cap. lxxij.
De labio eneo.	cap. lxxij.
De redēptiōe numeratoꝝ.	cap. lxxij.
De electione artificiū, et datione tabulaꝝ rūm.	cap. lxxij.
De rituolo conflatili.	cap. lxxij.
De prece moysi et mīnis dei.	cap. lxxij.
Detrāslatiōe poris tabernaculī.	cap. lxxv.
Q̃ moyses vidit posteriora dñi.	cap. lxxv.
De secundis tabulis et gloria vultus Dñi.	cap. lxxvij.
De cōpositōe tabnaclī et erectōe.	ca. lxxvij.

Explanatio exodi.

Capl'm. I.

Istoria sequi

b tur exodi, nō alia qđē a p̃dicta
s̃ eadē p̃tinuata sed ppter fasti
diū tollendū in qnq̃ partitioꝝ
nes distincta est quaz quelibꝝ
prīum libri sortita est vocabuluz. Etiam he
quinq̃ distincte sunt ab hebreis, p. liij, co
mos, quoꝝ, xij, p̃cesserūt in genesi. Hec aut̃
sc̃dā partitio grece ḥ̃ exodus, latine exi⁹.
Odos em̃ iser vel via d̃r. Agit em̃ de exitu
israel de egypto Hebraice ḥ̃ eleimoth, a p̃n
cipio libri, et sonat, hec sunt noīa, sicut nos a
p̃ncipijs suis psalmos noīam⁹.

De seruitute filior̃ isrl̃.

Ca. II.

Irrexit igitur

s rex non⁹ in egypto, longo tpe p⁹
mortez ioseph. Ab illo em̃ sub q̃
fuit ioseph qui p̃prio noīe dicit⁹ est nephes
Octau⁹ regnauit ammonaphis, sub q̃ nat⁹
est moyses. Regno aut̃ translato ad alia do
mī, rex ille ob h̃ q̃si nou⁹ ignorauit bñficia
ioseph, q̃ p̃tulerat egypto, et odiebat isrl̃ mas
simē ut ait ioseph⁹, q̃ inuidērūt eis egypti
pp̃e virtutē ingeni⁹, et laboris industriā, et af
fluentia opū, et sobolis nobilitatē. Et ait rex
ad pp̃lm suū, Populus isrl̃ fere fortior ē no
bis, sapienter opprimam⁹ eū, ne multiplicat⁹
vel ip̃e p̃tra nos insurgat, vel addatur hosti
bus nostris, et egrediat liber. Imposuit ergo

eis graues angarias operū quisbo fracti non
vacaret amplectib⁹, et magistros operū p̃fecit
eis hebreos, sed magistr̃ opeꝝ p̃fecit egypti
os vi durius affligeret eos. Coxerūt g̃ late
res ex quib⁹ edificauerūt regi ciuitates taber
naculoz, phis̃tō et ramassen Ciuitates quidē
pri⁹ erāt sed nō erāt tabernaculoz, erātq; in
finib⁹ egypti, et ideo murauit eas pharao, vt
ibi ponceret armatos q̃sl̃ in tabernacul̃ semp
excubantes, ne quis posset ingredi vel egre
di sine regis nutu. Uel tabernaculorū. Id est
pauperū prius, et opere illor̃ illas dabantur.
Uel ut alia littera habet: positionū vbi sc̃z fi
scus reponeret. Alio etiā opus nō tā graue
q̃ fuile imposuit eis, vt luti plateaz, et sor
des vicoru cophinis exportaret, de q̃ legiſ:
Man⁹ eius in cophino seruerūt. Tertium
etiā addidit opus fīm iosephū, vt fluvii per
multas deriuatiōes diuideret, et circūdarēt
ciuitates fossatis, ne eas inundare fluui⁹ va
leret, et iam, cccc, annos in his miserijs expē
derunt, et compleuerūt. Quāto magis aut̃ op
primebant, tāto magis deo auctore multis
plicabantur.

Dedolo obstetricum.

Capl'm. III.

Jodvidēs pha

q rao alium excogitauit dolum, et p̃
cepit obstetricib⁹ hebreoz sephore
et phue que p̃cerāt multitudini obstetricū,
vt masculos hebreoz in obstetricādo inter
sicerent, et ab orsum factum esse mentirentur
Feminas aut̃ reseruarent. Tum quia fragi
lis sex⁹ nocere nō poterat, et libidini egypti
orū deseruit̃. Tū quia quidaꝝ scriba
regi p̃dixerat eo tpe in israel masculū nasci
turū: qui regnū egypti humiliaret, et virtute
vniuersos transcederet. Timuerūt p̃o ob
stetrics deū et seruauerūt mares. Que cum
a rege arguerent̃, in entite sunt dīcentes. He
breo scientiā obstetricandi habēt, priusq; ve
niamus ad eas pariūt. Et quia timuerūt de
ūz edificauit illis domos, et locupletauit eas
cum esset̃ pauperes vel fecundauit̃ eas cum
essent steriles. Augustinus dicit obstetrics
venialiter peccasse Gregorius videtur velle
q̃ mortaliter. Dicit enim q̃ merces benigni
tatis earum potuit in eterna vita retribui, q̃
pro culpa mendacij in terrenā compensatio
nem declinata est.

De summersione paruuloz.

Ca. III.

c 3

